

Blok 5: les 1, 2, 5 (taak 5a), 16, peiltaak week 3
 Blok 6: eigen taken, les 14, les 19

Oriëntatie getallen

HOOFDDOEL

De telrij t/m 100.000 kennen.

BASISVEREISTEN

Het kennen van de telrij tot 10.000 en het kunnen plaatsen van getallen tot 10.000 op een getallenlijn.

EXTRA MATERIAAL LES 1

- geleide instructie: wisbordje (per kind)
- verlengde instructie: TDHTE-kaarten (voor de leerkracht, zie printbladen bij de les)
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 2

- geleide instructie: wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Oriëntatie getallen

Je leert getallen afronden op tientallen, honderdtallen en duizendtallen en daarmee optellen en aftrekken.

- Je leert tellen tot en met 100.000 met sprongen van 1, 10, 100, 1000 en 10.000, getallen tot 100.000 splitsen in en samenstellen met tienduizendtallen, duizendtallen, honderdtallen, tientallen en eenheden en getallen tot 100.000 schrijven met cijfers
- Je leert getallen tot en met 100.000 schattend plaatsen en aflezen op de getallenlijn.

- Je leert de betekenis van kommagetallen bij diverse maten en geld.
- Je leert het lezen en schrijven van (on)benoemde kommagetallen met 1, 2 en 3 cijfers achter de komma.

groep 6 blok 2 doel 3

Rond af op duizendtallen en schat het antwoord.

3509 + 2390 =

groep 6 blok 5 doel 1

Splits het getal. Begin bij tienduizend.

23.671

groep 6 blok 5 doel 2

Tel verder. Steeds € 0,01 erbij.

€ 2,35 € € €

Hulp

Tel 1 verder en 1 terug:

6	9	9	9	8					
6	9	9	9						
7	0	0	0	0					
7	0	0	0	1					
7	0	0	0	2					

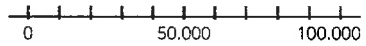
	TD	D	H	T	E
vijfenzestigduizend					
vierhonderd-negenenzeventig	6	5	4	7	9

Zet op volgorde van klein naar groot.

51.350 51.305 15.260 15.620

15.260 15.620 51.305 51.350

Kijk eerst naar de tienduizendtallen, dan naar de honderdtallen, tientallen en eenheden. Zoek steeds de kleinste waarde.

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Schrijf in cijfers.

achtentachtigduizend zevenhonderd-eenenvijftig

Welk getal?

Blok 5: les 3, 4, 5 (taak 5b), 16, peiltaak week 3
 Blok 6: eigen taken, les 14, les 19

Oriëntatie getallen

HOOFDDOEL

Betekenis kennen van kommagetallen en benoemde en onbenoemde kommagetallen met 1, 2 of 3 cijfers achter de komma lezen en schrijven.

BASISVEREISTEN

Het kennen van de geldnotatie (de 35 in 2,35 betekent 35 cent) en de notatie van diverse maten.

Benoemde kommagetallen zijn kommagetallen waar de maat bij staat, zoals kg, liter of euro. Bij onbenoemde kommagetallen staat dat er niet bij.

De uitspraak van die getallen is met tienden en hondersten. Dus 1,25 wordt uitgesproken als 1 en 25 hondersten.

Bij onbenoemde komma getallen mogen de nullen achter aan de reeks achter de komma worden weggelaten, bij benoemde getallen niet. Benoemde getallen zijn meetgetallen, en dan zeggen de getallen achter de komma iets over de nauwkeurigheid van de meting.

EXTRA MATERIAAL LES 3

- **instructie:** meetlinten, bijv. van een bouwmarkt (1 voor de leerkracht en 1 per tweetal)
- **observatieformulier.pdf**

EXTRA MATERIAAL LES 4

- **geleide instructie:** wisbordje (per kind)
- **observatieformulier.pdf**

Lesdoel

Oriëntatie getallen

- Je leert tellen tot en met 100.000 met sprongen van 1, 10, 100, 1000 en 10.000, getallen tot 100.000 splitsen in en samenstellen met tienduizendtallen, duizendtallen, honderdtallen, tientallen en eenheden en getallen tot 100.000 schrijven met cijfers
- Je leert getallen tot en met 100.000 schattend plaatsen en aflezen op de getallenlijn.

groep 6 blok 5 doel 1

Splits het getal.
Begin bij tienduizend.

23.671

+ + + +

- Je leert de betekenis van kommagetallen bij diverse maten en geld.
- Je leert het lezen en schrijven van (on)benoemde kommagetallen met 1, 2 en 3 cijfers achter de komma.

groep 6 blok 5 doel 2

Tel verder.
Steeds € 0,01 erbij.

€ 2,35 € € €

Je leert kommagetallen t/m honderdsten plaatsen en aflezen op de getallenlijn.

groep 6 blok 8 doel 1

Zet op volgorde van weinig naar veel.

Je mag een getallenlijn in je rekschrift tekenen.

Hulp

10 centimeter	10 cent	1 centimeter	1 cent
1 tiende meter	1 tiende euro	1 honderdste meter	1 honderdste euro
0,1 meter	€ 0,10	0,01 meter	€ 0,01

T	E	t	h	d	je zegt:
	0	1			1 tiende
	0	0	1		1 honderdste
	0	0	0	1	1 duizendste
	2	6	8	7	2 komma 687 duizendste

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Tel verder en tel terug.

Bedenk eerst hoe groot de sprong is.

€ € € € 6,53 € 6,63 € € €

Tel terug.

steeds een tiende minder

 1,18

Blok 5: les 6, 7, 10 (taak 10a), 17, peiltaak week 4
 Blok 6: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen

HOOFDDOEL

Sommen als $463 - 248$ kolomsgewijs aftrekken met en zonder tekort.

REKENWOORDENSCHAT

kolomsgewijs aftrekken, tekort

BASISVEREISTEN

Het splitsen in honderdtallen, tientallen en eenheden ($357 = 300 + 50 + 7$) en hoofdrekenen ($400 - 30$, $530 - 6$).

In groep 5 hebben de kinderen leren aftrekken met splitsen (met getallen zonder overschrijding). Bij dit doel leren ze kolomsgewijs aftrekken. In blok 2 hebben de kinderen al kolomsgewijs leren optellen. De notatie bij het aftrekken is identiek aan het optellen: we schrijven de tussenantwoorden onder elkaar op. Nieuw is de notatie wanneer er sprake is van een tekort. Omdat het kolomsgewijs aftrekken met tekorten lastig is, besteden we daar veel aandacht aan.

EXTRA MATERIAAL LES 6

- **instructie:** wisbordje (per kind)
- **instructie en verlengde instructie:** speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,-, 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- [observatieformulier.pdf](#)

EXTRA MATERIAAL LES 7

- **instructie en verlengde instructie:** speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,-, 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- [observatieformulier.pdf](#)

Lesdoel

Optellen en aftrekken

- Je leert sommen als $497 + 235$ cijferend optellen en je begrijpt wat je opschrijft.
- Je leert sommen als $487 + 235$ cijferend of kolomsgewijs optellen en je begrijpt wat je opschrijft.

Je leert sommen als $463 - 248$ kolomsgewijs aftrekken en je begrijpt wat je opschrijft.

Je kunt sommen als $423 - 248$ kolomsgewijs aftrekken en je begrijpt wat je opschrijft.

groep 6 blok 4 doel 4

Reken uit met cijferen.
Leg eerst met geld.

$$\begin{array}{r} 327 \\ + 234 \\ \hline \end{array}$$

groep 6 blok 5 doel 3

Reken kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 423 \\ - 248 \\ \hline \end{array}$$

groep 6 blok 5 doel 4

Reken kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 423 - 248 = \\ \hline \end{array}$$

Hulp

Sven heeft € 438,-. Hij koopt een skateboard van € 225,-. Hoeveel geld houdt Sven over?	Jesse heeft € 365,-. Hij koopt rotschaatsen voor € 139,-. Hoeveel geld houdt Jesse over?
som: $438 - 225 =$	som: $365 - 139 =$
$\begin{array}{r} 438 \\ - 225 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 365 \\ - 139 \\ \hline \end{array}$
$400 - 200 = 200$ $30 - 20 = 10$ $8 - 5 = 3$ 213	$300 - 100 = 200$ $60 - 30 = 30$ $5 - 9 = -4$ 226
antwoord: € 213,-	antwoord: € 226,-

Myra heeft € 323,-. Zij koopt een telefoon van € 252,-. Hoeveel geld houdt Myra over?	$\begin{array}{r} 323 \\ - 252 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 323 \\ - 252 \\ \hline \end{array}$
som: $323 - 252 =$	$300 - 200 = 100$	100
antwoord: € 71,-	$20 - 50 = -30$	-30
	$3 - 2 = 1$	1
	71	71

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken kolomsgewijs.
Leg eerst met geld.

$$\begin{array}{r} 333 \\ - 227 \\ \hline \end{array}$$

Reken kolomsgewijs.
Denk aan geld.

$$\begin{array}{r} 592 \\ - 358 \\ \hline \end{array}$$

Blok 5: les 8, 9, 10 (taak 10b), 17, peiltaak week 4
 Blok 6: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen

HOOFDDOEL

Sommen als $423 - 248$ kolomsgewijs aftrekken met meerdere tekorten.

BASISVEREISTEN

Het kolomsgewijs aftrekken met 1x overschrijding.

Om te voorkomen dat kinderen nu bij alle aftreksommen kolomsgewijs gaan rekenen, wordt tijdens de geleide instructie (opnieuw) aandacht besteed aan het herkennen van sommen die je gemakkelijk uit je hoofd kunt uitrekenen (waarbij de kinderen gerust tussenantwoorden mogen noteren of een getallenlijn mogen gebruiken). Dit hebben we in blok 4 doel 2 ingezet bij het optellen: het maken van een bewuste keuze tussen hoofdrekenen en cijferend optellen. Dit onderdeel wordt niet getoetst, maar is wel van belang om te werken aan de getalgevoeligheid van de kinderen.

EXTRA MATERIAAL LES 8

- geleide instructie: wisbordje
- instructie en verlengde instructie: speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,-, 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 9

- instructie en verlengde instructie: speelgoedgeld: 10 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,-, 20 munten van € 1,- (per tweetal)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Optellen en aftrekken

Je leert sommen als $463 - 248$ kolomsgewijs aftrekken en je begrijpt wat je opschrijft.

Je kunt sommen als $423 - 248$ kolomsgewijs aftrekken en je begrijpt wat je opschrijft.

- Je leert sommen als $454 - 237$ cijferend aftrekken en je begrijpt wat je opschrijft.
- Je leert sommen als $454 - 237$ cijferend of kolomsgewijs aftrekken en je begrijpt wat je opschrijft.

groep 6 blok 5 doel 3

Reken kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 423 \\ -248 \\ \hline \end{array}$$

groep 6 blok 5 doel 4

Reken kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 423 - 248 = \\ \square \end{array}$$

groep 6 blok 7 doel 3

Reken uit met cijfers.

$$\begin{array}{r} 454 - 237 = \\ \square \end{array}$$

Hulp

Bas heeft € 413,-
 Hij koopt een skateboard van € 158,-
 Hoeveel geld houdt Bas over?

som: $413 - 158 =$
 antwoord: € 255,-

	4 1 3	4 1 3
	1 5 8	1 5 8
$400 - 100 =$	3 0 0	3 0 0
$10 - 50 =$	-4 0	-4 0
$3 - 8 =$	-5	-5
	2 5 5	2 5 5

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken kolomsgewijs.

$692 - 474 =$

$$\begin{array}{r} \square \\ - \square \\ \hline \end{array}$$

Reken kolomsgewijs.

Denk aan geld.

$$\begin{array}{r} 925 \\ - 678 \\ \hline \square \end{array}$$

Blok 5: les 11, 12, 15, 18
 Blok 6: eigen taken, les 14, les 19,
 peiltaak week 1

Meten en meetkunde

HOOFDDOEL

Tijden aflezen en aangeven op de seconde nauwkeurig, en tijden herleiden.

REKENWOORDENSCHAT

kilometer per uur, meter per seconde

BASISVEREISTEN

Het klokkijken op analoge en digitale klokken.

EXTRA MATERIAAL LES 11

- geleide instructie: 1 geeltje (per kind)
- instructie: fotocamera (bijv. op smartphone) (voor de leerkracht)
- klok met secondewijzer
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 12

- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Tijd

- Je leert uitrekenen hoe laat het over een bepaalde tijd is. (les 11)
- Je leert uitrekenen hoeveel uren en minuten het later is. (les 12)

- Je leert tijden aflezen en aangeven op de seconde nauwkeurig. (les 11)
- Je leert tijden omrekenen in minuten en seconden. (les 12)

- Je leert een datum opschrijven in cijfers (dag-maand-jaar). (les 11)
- Je leert een datum berekenen met en zonder kalender. (les 11)
- Je leert een tijdbalk gebruiken bij het rekenen met jaartallen. (les 12)

groep 6 blok 3 doel 5

Hoeveel later?

Je mag een getalienenlijn maken in je rekschrift.

21:15

23:05

uur en minuten later

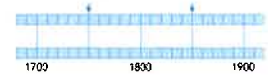
groep 6 blok 5 doel 5

Hoe laat is het?

groep 6 blok 7 doel 5

Vul de jaartallen in. Schrijf de antwoorden op in je rekschrift.

Hulp

Het is 4 minuten over 11 uur en 50 seconden.
 Over 10 seconden is het 5 minuten over 11.

11:04:50

1 uur is 60 minuten. 1 minuut is 60 seconden. 1 uur is 3600 seconden.

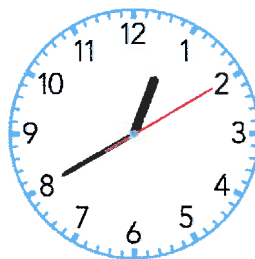

1 uur en 2 minuten:
 $60 \text{ minuten} + 2 \text{ minuten} = 62 \text{ minuten}$.

2 minuten en 30 seconden:
 $60 + 60 + 30 \text{ seconden} = 150 \text{ seconden}$.

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Hoe laat is het? Vul 2 tijden in.

Begin met de vroegste tijd.

: :
 : :

Hoeveel uur, minuten, seconden?

uur
 minuten
 seconden
 totaal:
 minuten